33ste Jaargang No. 5061 — DAGBLAD — Zaterdag 15 Maart 1947

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2.50 gld; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

REDACTIE: Tel. 1858; P. bus 8, Willemstad. Adres: Consciëntiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie Paulus drukkerij, Consc...steeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: ... Postbus 14 Oranjestad ... 38

Conferentie van Moskou:

Nieuwe beschuldigingen

Marshall roept de hulp van Clay in

Ook de Pravda tegen Truman

(Geen nieuwe argumenten)

DE CONFERENTIE VAN MOSKOU.

Op de conferentie van Moskou verklaarde Marshall botweg dat een staat niet als democratisch kan worden aangemerkt indien men de rechten van het individu niet eerbiedigt, indien men niet het recht heeft openlijk zijn opinie bekend te maken en zijn geloof te belijden, zonder gevaar te lopen dat men uit zijn huis wordt verdreven en van zijn gezin wordt weggevoerd.

John Hightower, A.P.-correspondent, meldt, dat Marshall sprak over de noodzaak om van Duitsland een democratisch land te maken.

Verder gaf Marshall de cijfers op van de Oorlogsfabrieken die men in de Amerikaanse bezettingszone van Duitsland had geliquideerd. De door Amerika gemaakte oorlogsgevangenen bevinden zich voornamelijk in Italië, doch zullen spoedig in de Noordamerikaanse zone worden vrijgelaten. Molotov kondigde aan dat hij hedenavond de cijfers over de oorlogsgevangen welke Rusland heeft, zal bekendmaken. Over de uiteenzetting van Marshall betreft omtrent de democratisering van Duitsland merkte Molotov op, dat deze uiteenzetting zeer nuttig is, doch lat Rusland hierover nog iets in het midden heeft te brengen. Vrijheid van het woord en van de pers moet men toch niet verstaan als vrijheid om maar reclame te maken voor de nazie-leer, en andere aggressieve leerstellingen. Marshall daarentegen merkte weer op, dat de Noordamerikanen geloven dat er in de controle op Duitsland een unieke gelegenheid geboden wordt om de wereld eens te laten zien, dat men werkelijk democratisch wil zijn, zoals dat bedoeld werd in het Atlantisch Handvest en in het Handvest der Verenigde Landen. Vijf dingen zijn volgens Marshall nodig, en het eerste daarvan is wel: de waarborg van de individuele rechten. Deze moet vaststaan in iedere Duitse grondwet. Het tweede punt moet zijn, vrije politieke partijen en vrije verkiezingen. Het derde punt: Vrije vakbonden. Het vierde punt: Vrijheid van de pers en de radio. Het vijfde punt: Gelijke behandeling van personen en goederen. Men moet niet slechts negatief te werk gaan en de nazies de macht ontnemen doch een nieuw Duitsland opbouwen.

Bidault en Molotov verklaarden hierop dat zij Marshall niet geheel goed konden verstaan, waarop Marshall verklaarde, dat hij van zijn op papier gestelde text was afgeweken om tijd te winnen, maar dit klaarblijkelijk de tegengestelde uitwerking had, waarop hij onder gegrinnik der heren, maar weer zijn toespraak begon voor te lezen.

NIEUWS UIT MOSKOU.

Robert Murphy van de Noordamerikaanse ambassade in Moskou zeide tot enkele correspondenten dat de kleine naties die aan Duitsland de oorlog hebben verklaard alsook de landen die Duitsland hebben bestreden, stem zullen krijgen bij het opstellen van de vredesverdragen. Een zegsman die bij de conferentie aanwezig was zeide dat Murphy speciaal Mexico noemde, en al de Latijns-Amerikaanse landen die aan Duitsland de oorlog hebben verklaard, ook al hebben zij geen troepen gestuurd. Deze moeten alle aan de opstelling van de vrede mededoen. De discussie hierover ontstond, naar aanleiding van een voorstel van de Fransen. Deze zijn ook voor de onmiddellijke instelling van een adviserend lichaam voor de kleine naties.

Visjinsky was ook voor een dergelijk lichaam en stond erop dat negentien door hem genoemde landen hiervan lid zouden zijn, waardoor ook Albanië. Murphy gaf geen speciale aanduiding hoe men de landen die enkel de oorlog hebben verklaard, zal horen, maar zij moeten enige erkenning krijgen. Op dezelfde zitting sprak men lange tijd over de quaestie of de overeenkomst van Potsdam aan Rusland wel het recht gaf om zich de Duitse activa in Oostenrijk, toe te eigenen.

De vertegenwoordigers zowel van Amerika, Frankrijk als Engeland, ontkenden dat dit recht uit de overeenkomst van Potsdam valt af te leiden (Moskou, (AP) 14.3).

NADERE BERICHTEN OVER MOSKOU.

Molotov moet nog voorgesteld hebben, om met China te onderhandelen, maar dan buiten deze conferentie om; hij verschilt hier dus van mening met de Amerikanen. Tass gaf getallen over de oorlogsgevangenen in Rusland; er zouden nog 890.532 in Rusland zijn, het aantal teruggekeerden naar de Heimat is 1.003.974. Marshall heeft Generaal Clay uitgenodigd om als raadsman naar Moskou te komen, ook al heeft hij het zeer druk in zijn functie van bevelhebber der troepen in Duitsland. Zijn komst is noodzakelijk vanwege de aanvallen der Russen.

De onderhandelingen over China zijn vastgelopen, daar Marshall onder geen beding over de inwendige toestanden in China wil spreken onder deze omstandigheden. De „Pravda" liet nog weten, dat de hulp van Truman voor Turkije zogenaamd nodig is om Turkije te helpen in de nood, doch ieder weet toch, dat Turkije niet in de oorlog is geweest. Het heet nu dat Amerika Turkije wil gaan moderniseren, doch dit betekent het begin van de Noordamerikaanse overmacht over Turkije. Truman strekt zijn Monroe-leer nu uit tot de Middellandse Zee.

Als nu Turkije en Griekenland werkelijk bedreigd werden, waarom gaat Amerika dan niet naar de Verenigde Landen, dat zou logisch zijn. Hij dessavoueert daarmede deze jonge instelling en denkt niet aan de verplichtingen, die men er bij heeft.

Ook wees men er op, dat de houding van den president van Amerika des te vreemder wordt als men bedenkt, dat een commissie van de Veiligheidsraads aan een onderzoek in Griekenland bezig is. Deze ongebreidelde lastercampagne is tegenwoordig in de mode in Amerika (Moskou, (AP) 15.3).

NAAR MOSKOU.

De Sovjet-ambassadeur bij de Franse regering, Alexander Bogomolov en George Zarubin, de Sovjet gezant te Londen, vertrokken per vliegtuig naar Moskou (Londen, (AP) 14.2).

CLAY

Naar Moskou.

het nieuws van vandaag

Het gaat maar door met beschuldigingen. Gisteren waren de grote vier bijeen en Marshall ging goed uitleggen, wat er eerst allemaal vast moet staan voordat men over kan gaan om Duitsland vrij te laten. Hij werd zo vurig, dat hij los van het papier begon te spreken met dit gevolg, dat de andere heren hem niet meer konden verstaan. De telegrammen zeggen dat er gegrinnikt werd.

Een beschuldiging kwam er weer naar voren, nl. dat de Russen de goederen van de Duitsers maar gewoon in beslag hebben genomen, iets waartoe ze volgens de overeenkomst van Potsdam geen recht hadden.

De omzwaai duurt dus door en er is meer moed om de dingen duidelijker te zeggen.

Hoe toch ineens die omzwaai bij Truman gekomen is? Zulke omzwaaien gebeuren nooit ineens, is het bijv. niet opvallend dat de vorige maand reeds een rapport uitkwam van de verenigde kamers van koophandel in de Verenigde Staten met de eindconclusie: **de veiligheid van Amerika wordt bedreigd door de expansie van Rusland,** terwijl men een onmiddellijke onderzoek eiste naar de invloed van het communisme in de organisatie van de Amerikaanse regering.

Er waren verder de lezingen van Mgr. Sheen, die enorm veel indruk maakten.

Er verschenen nog andere rapporten, zoals de twee rapporten over de invloed van het communisme in de verenigde Staten, en over de invloed van het communisme in de arbeidersbeweging. Boeken nu verschenen als van Cronin: met de titel „Communisme een bedreiging van de wereld" en van Andrew Avery met de titel: „Invloed van het communisme in de industrie", hebben natuurlijk ook mee geholpen.

De Russen zijn goed op de hoogte en zijn waarschijnlijk niet verrast. De „Pravda" schrijft heel rustig dat een dergelijke lasterlijke campagne tegenwoordig in Amerika in de mode is.

Marshall laat Clay de bevelhebber van de Amerikaanse troepen in Duitsland bij zich komen als raadsman. De China quaestie schijnt spaak te lopen.

Mexico laat ook eens van zich horen en laat weten, dat ook deze republiek mee geholpen heeft om de oorlog te winnen.

Ook de Londense „Times" is gekomen met en artikel over Truman, het is natuurlijk geheel anders als dat van de „Pravda", doch er spreekt toch een zekere reserve uit.

In Lake Success werkt men langzaam, in zake het conflict tussen Albanië en Engeland betreffende een ongeluk aan een Engels marine-vaartuig overkomen, besloot men in de subcommissie door de veiligheidsraad voor deze quaestie ingesteld eerst nog eens de feiten vast te stellen.

OOK DE „PRAVDA„.

De AP-correspondent in Moskou seint, dat de aanval van de Invendia gevolgd werd door een aanval op Truman in de Pravda, het hoofdblad der Russen. Het blad wees er op, dat figuren als Churchill en Franco met de rede van Truman waren ingenomen. Ook dit artikel is ongewoon heftig en spreekt ook van het bankroet van de buitenlandse politiek ((AP) 15.3).

IJSGANG.

De ijsgang op de Rijn tussen Arnhem en Pannerden is gevaarlijk voor de brug bij Arnhem. Men tracht met dynamiet de ijsmassa te breken (Aneta, 14.3).

VICARIAAT IN VENEZUELA

Tot Apostolisch Prefect van het gebied aan de Orinoco in Venezuela werd door de congregatie van de voortplanting van het geloof benoemd de pater Salesiaan Cosma Alterio (ncwc).

BIJDRAGE VAN MEXICO.

De regering van Mexico verklaart, dat men nog geen uitnodiging heeft ontvangen om mede te helpen tot het opstellen van het vredesverdrag, ofschoon toch Mexico ook actief mededeed aan de oorlog. Mexico immers zond er honderden tonnen oorlogsmateriaal; verder stond Mexico meer dan driehonderdduizend arbeiders af voor de landbouw en de spoorwegen, zodat men meer mensen kon vrij maken voor de actieve dienst, terwijl er bovendien nog 15.000 Mexicanen aan het front in Europa medestreden (Mexico, (AP) 15.3).

„TIMES" OVER TRUMAN.

De Londense „Times" berichtte over de boodschap van Truman, dat de hulp die men aan Griekenland en Turkije zal verlenen kan beschouwd worden als een uitdaging, waardoor de harmonie tussen de Grote Vier verbroken wordt. Rusland beschouwde volgens het blad deze harmonie juist als de basis voor een vrede (Londen, (AP) 14.3).

ROMEINS NIEUWS.

Z.H. de Paus ontving in particuliere audiëntie den nieuwen Colombiaansen ambassadeur bij de Heilige Stoel, Carlos Aranho Velez. De gezant was vergezeld van zijn gezin (Rome, (AP) 14.3).

PARAMARIBO.

De Chileen Alfredo de Rio arriveerde gisteren te Paramaribo op zijn tocht door Zuid-Amerika. Hij is nu op weg naar Brazilië.

VENEZUELA.

De Colombiaanse gezant, Fabio Lozano, zal voor zijn vertrek naar Colombia nog een krans gaan leggen bij het graf van den Libertador en een bezoek brengen aan het geboortehuis van den Colombiaansen vrijheidsheld Santander (Caracas, (AP) 15.3).

ATHENE.

De eerste reactie van de linkerzijde op het voorstel van Truman inzake hulpverlening aan Griekenland zag men in een artikel afkomstig van de leider der Griekse communisten, Nicolas Zachariades, die de bemiddeling van Amerika, „imperialistisch" noemde. Het doel is natuurlijk, volgens Zachariades, om de Griekse monarchie te handhaven (Athene, (AP) 14.3).

INONU
van Turkije.

LEGER DES HEILS.

Een Amerikaanse zegsman vertelde in Berlijn, dat de Russen het leger des Heils als een „quasimilitaire" organisatie beschouwen, en hierin een reden zien om het werk van deze organisatie in Duitsland te verbieden. De Russen zeiden dat dit wel een „quasimilitaire" organisatie moet zijn, daar immers de leden militaire uniformen en titels dragen.

De Russische encyclopedie omschrijft dan ook het Leger des Heils als een werkelijk gevaar voor de beschaving van het proletariaat (Berlijn, (AP) 14.3).

GODSDIENST-ONDERWIJS OP OPENBARE SCHOLEN.

De Argentijnse Kamer van Afgevaardigden nam heden 86 tegen 41 stemmen een wet aan, met waarbij men toestaat dat op de openbare scholen godsdienstonderwijs wordt gegeven. Dit zal geschieden door priesters, doch indien niet-katholieke de ouders daartegen bezwaren hebben zal er door leken les worden gegeven in lekenmoraal (Buenos Aires, (AP) 14.3).

HET ALBANIE-CONFLICT.

De commissie door de Veiligheidsraad ingesteld, zal geen uitspraak doen, doch eerst de feiten precies weergeven, zoals ze gebeurd zijn in de Straat van Corfu (Lake Success, (AP) 15.3).

BOMMEN.

Twee bommen ontploften op het kantoor van de Katholieke Jeugd Centrale binnen de 24 uur nadat de wet voor onderwijs op de openbare scholen was aangenomen. (Buenos Aires, (AP) 15.3).

MARSHALL ZIT ER ACHTER.

In Rusland begrijpt men heel goed, dat Marshall er achter zit, en dat hij, aldus seint Eddy Gilmore uit Moskou, de oorzaak is dat Truman zijn politiek tegen Rusland verscherpte. Als Stalin met Marshall er over gaat spreken, tot dusver sprak nog geen enkele officiele persoonlijkheid over de rede van Truman, zal hij hem te veel te zeggen hebben en heus wel zeggen wat hij denkt. (Moskou, (AP) 15.3).

NIEUWS UIT ONS KONINKRIJK.

Aneta meldt dat het vermiste Dakota-vliegtuig nog niet is teruggevonden. (A.- De ter dood veroordeelde Jodenverraadster Anna van Dijk heeft toch nog recht van cassatie gekregen.

Een commissie ter bestudering van de mogelijkheid van een Joodse kolonisatie in Suriname zal 18 Maart naar Paramaribo vertrekken.

Anton Lovink overhandigde in het Kremlin zijn geloofsbrieven als Nederlands Gezant bij de Sovjet.

De Havenpolitie van Tandjonk Priok nam 317 pond opium in beslag.

PRINS BERNHARD DANKT.

In zijn radio-rede tot het Nederlandse volk dankt Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Bernhard ook namens Prinses Juliana, allen voor de vele blijken van medeleven ondervonden bij de geboorte van Prinses Marijke. Er waren meer dan 5000 telegrammen ontvangen, terwijl het aantal brieven nog groter was. Hij besloot zijn rede met te zeggen, dat Prinses Marijke het uitstekend maakt en dat Zij momenteel het middelpunt van het gezin is (Aneta, 14.3).

PROF. ROMME OVER WEST INDIE.

In een radio rede verklaarde Prof. Carl P. M. Romme, leider van de Katholieke Volkspartij, dat zowel in Oost als in West Indië de wens bestaat tot gelijkheid en samenwerking met de Nederlanders. Romme drukte grote bewondering uit voor de opgewekte geest bij de Nederlandse troepen in Indië en voor de energie en ondernemingslust die in Indië heerst. Er is een gezonde nationalistische geest. De spreker drong aan op een nauwe samenwerking. (Aneta, 14.3).

Malino maakt Historie

Kent men Curacao ?

De Regeringsvoorlichtingsdienst zond ons een boekje met de titel „Malino maakt historie". Naar onze lezers zich zullen herinneren werd er te Malino in de maand Juli van het vorig jaar een conferentie gehouden, waaraan ook de heer Van Mook deelnam. Deze conferentie werd een groot succes, zodat men elkaar weer beter ging begrijpen. Curaçao en Suriname werden er ook behandeld.

In de algemene beschouwingen lezen we daar het volgende over:

Rijksverband toch veronderstelt een samengaan niet alleen met Nederland, doch eveneens met Suriname en Curaçao. Nu zijn deze beide deelgenoten in het Rijksverband bij de algemene beschouwingen te Malino weinig genoemd. Een der weinigen was de vertegenwoordiger van Nieuw Guinea, die den Landvoogd verzocht „aan Hare Majesteit de Koningin de bede over te brengen voor het welzijn van Hare Majesteit de Koningin en het Oranje Huis, opdat Nederland, Indonesië, Suriname en Curaçao in onderling vertrouwen kunnen worden geregeerd".

Een tweede uitzondering was de vertegenwoordiger van Zuid-Celebes, die in geheel andere toon bepaaldelijk bezwaar maakte tegen gelijkstelling van Suriname en Curaçao met Indonesië, uit hoofde van de sterk uiteenlopende belangrijkheid dezer gebieden.

„In het licht van ons probleem interesseert het ons in geen enkel opzicht wat Suriname of Curaçao wil of wat Nederland met deze gebieden wil", aldus deze spreker. Het klonk bepaald niet vriendelijk; men kreeg dan de indruk, dat hoffelijkheid anderen weerhield zich over deze verre delen van het Koninkrijk geringschattend uit te laten; anderzijds viel een vrijwel algehele afwezigheid van belangstelling te constateren.

De invloed hiervan deed zich gevoelen in de geringe instemming, die de gemenebest-idee vond: in discussie was de toekomstige verhouding van Indonesië tot Nederland, niet de toekomstige verhouding van Indonesië in of tot een mede Suriname en Curaçao omvattend Koninkrijk. Het gaat om Nederland en Indonesië. Suriname en Curaçao waren of geen argumenten, of argumenten tegen de vorm van gemenebest. Bij de behandeling der samenstellende delen van de Indonesische Federatie is dit nog geaccentueerd, toen met name juist Suriname is aangehaald als voorbeeld ener te kleine eenheid om zich voldoende te kunnen doen gelden.

Ofschoon zulks niet positief werd uitgedrukt, ligt dan ook het essentiele verschil tussen de „rijksverbanders" en de voorstanders van een alliantie niet in de meerdere of mindere attractie van de gemenebestvorm. Een enkele uitzondering daargelaten (het „Groot-Nederlandse Gemenebest" bijvoorbeeld van een der Minahassische sprekers), Liep Malino niet warm voor de gemenebest-idee.

Essentieel is een andere quaestie, nl. die van de souvereiniteit. Dan aanvaarden de rijksverbanders de Nederlandse, vragen de anderen eigen souvereiniteit. De vagere terminologie van „vriendschapsbasis" en dergelijke, laat ruimte voor beide. Tot de rijksverbanders behoren dan de hogergenoemde groep I (Noord-Celebes met de Sangir- en Talaud-eilanden), van groep II de Toradja's en Nieuw-Guinea, terwijl de Dajaks verdeeld zijn, groep III in haar geheel (Bali, West-Borneo en de delegatie van de Zuidelijke Molukken), en Lombok. Onder de voorstanders van de verdragsvorm rekent men groep IV in haar geheel (Noordelijke Molukken, Oost- en Zuid-Borneo, Banka, Billiton en Riouw), voorts Zuid-Celebes en Timor. Soemba sprak zich niet verder uit dan over samenwerking op democratische basis van gelijkheid.

NOBELPRIJS VOOR DEN PAUS.

Uit Oslo wordt gemeld, dat men Z. H. de Paus candidaat heeft gesteld voor de Nobelprijs voor de vrede.

Onder de andere candidaten komen voor Ghandi, Herbert Lehman oud-voorzitter van de Unrra John Boyd van de voedselvoorziening, president Benez van Tjechoslowakije, en mevr. Kollontay de Russische gezante te Stockholm. Er was ook een voorstel om de prijs te verdelen tussen Mevr. Roosevelt en Mevr. Kollontay. (Oslo, 15.3

Welter en zijn Actie

Eén Katholieke Partij.

Oud-minister Welter is een tegenstander van de overeenkomst van Linggadjati, dit was voor „de Democraat" reeds een reden, om hem uit te schelden, en te spreken van hetze. De man, heeft nu een comité opgericht voor de rijkseenheid. De beschuldiging, die men tegen hem inbracht, dat hij een scheuring in de Katholieke partij zou te weeg brengen wees hij van de hand, hij wil de éénheid, de beroemde eenheid van de Katholieke Partij niet in gevaar brengen. De Katholieken van Nederland zijn, wat dat betreft toch een voorbeeld, sinds Schaepman kennen zij hun stevig en goed georganiseerde Katholieke partij.

Men duldt niet, dat men de éénheid van die partij in gevaar brengt, dat is als een axioma geworden, zo iets was natuurlijk alléén maar te bereiken daar men inziet, van hoe groot belang het is, om in de politiek principieel te werk te gaan. Na de oorlog kwam men weer met allerlei aanvallen tegen de partij, doch de Katholieke Partij handhaafde zich schitterend. Hier ook in het geval Welter zien we, dat een dergelijk fiquur er niet aan denkt, om de eenheid van de partij in gevaar te brengen, hij wil zelfs niet het verwijt dragen, dat hij de eenheid van die partij in gevaar gebracht zou hebben.

Hoe is een dergelijke houding mogelijk geworden? Alleen maar door een straffe discipline, dat wist Mgr. Scaepman, dat wist ook Mgr. Nolens.

In een partij zijn natuurlijk uiteenlopende opinies, doch men kan niet toelaten, dat sommige leden een aparte actie buiten de partij gaan opzetten. Er kan niet geduld worden, dat zij organiseren buiten de partij om, ook al is het doel van hun streven loffelijk, de partij handelt, de partij is de officiële organisatie en er kunnen geen niet-officiële organisaties geduld worden die ondergronds de partij willen vertegenwoordigen, zo iets brengt de eenheid van de partij in gevaar. Zulk een eenheid is dan pas mogelijk als men het volk werkelijk heeft laten proeven wat principiële politiek is, geen gelegenheidspolitiek, geen uitsluitend nationale politiek, doch een werkelijk uitdragen van de katholieke gedachte in de onze politiek kan een volk doen overtuigen, dat het nodig is een katholieke principiële partij te hebben en te houden. Het woord van minister Welter laat ons weer eens te meer zien, hoe men daarvan in Nederland van overtuigd is.

Vrienden en Bekenden!

VAARWEL

G. C. L. LETER

15 3.47 a/b K.L.M.

C.B.L.O.-loten verkrijgbaar bij Sociëteit Groot Kwartier.

SPORT

K.S.C.

Zaterdag: baseball Cerveceria Caracas — Caracas.

Zondag: 16 uur: voetbal Dos Caminos — Republiek (competitie); 16 uur Kwartier voetbal: Dosko — Beatrix; 16 uur Kwartier korfbal: A.K.S. — Aamos.

KAMPIOENSCHAP SCHAKEN.

Onder auspiciën van de Westindische Schaakbond (aangesloten bij de Koninklijke Nederlandse Schaakbond) zal binnenkort een wedstrijd worden georganiseerd voor het persoonlijk schaakkampioenschap van Curaçao.

Hieraan kunnen alleen deelnemen de leden van aangesloten clubs.

Het is de bedoeling, dat de kampioen van Curaçao later zijn krachten zal meten met den kampioen van Suriname en Aruba, om zodoende een Westindischen schaakkampioen te krijgen.

SITHOC.

Verzoeken tot inschrijving als lid van onze vereniging of aanvragen voor wedstrijden etc., moeten voortaan worden gericht aan onderstaande adressen:

Voetbal: Secretariaat: H. Getrouw, Quintastraat 14.

Basketball: Secretariaat: J. Martina, Penstraat 53.

Athletiek: Secretariaat: Fr. Maruug, Witteweg 3.

Wandelsport: Secretariaat: R. Römer, Rodeweg 137.

Tennis: Secretariaat: E. Voges, Van Eyck van Voorthuizenweg **28.**

Waterpolo: Secretariaat: Fr. Andreas, St. Thomascollege.

Alle verzoeken vóór 1 Maart aan het St. Thomascollege gericht, worden nog beantwoord door het Centraal Bestuur aldaar gevestigd. Men wordt beleefd verzocht **op schooldagen niet op te bellen tussen 8 en 15 uur.**

ARUBA

BOY ECURY †.

Naar we vernemen, zal het stoffelijk overschot van Boy Ecury per ss „Constancia" naar Aruba worden overgebracht. Deze boot zal heden Nederland verlaten.

DISCIPLINE OP DE GLADDE WEG.

De nieuwe lichting kwam op. Aan het station van het kleine provinciestadje, dat tot garnizoensplaats binnen de vesting Holland was gebombardeerd, werden de aspirantsoldaten opgevangen.

De treinen denderden het station binnen en er vloeide een stroom van burgers uit, die op het stationsplein door een legertje onderofficieren en kwartiermakers werden opgevangen.

Het was hartje winter en het had die nacht gevriesd, daarom had men moeite om op de been te blijven waar geen zorgzame handen zand of as hadden gestrooid. Zo nu en dan vertrok reeds een groep naar de in allerijl in gereedheid gebrachte scho'en en gebouwen die tot kazerne waren bevorderd. Als één van de laatste vertrok een groep onder leiding van een sergeant, die in afmeting en omvang iets van een tonnetje weg had.

Neerlands hope gleed en sukkelde zo'n beetje met vieren achter hem aan, alle moeite doende om met hun zware koffers en bagage op de been te blijven. Hij had het al direct opgegeven om deze biggen in een ordentelijk troepverband door het plaatsje te brengen. Een zo nu en dan geuite brul die voor de nog burgerlijke gehoororganen onvertaalbaar scheen, hield de zaak bij elkaar.

Ergens op het trottoir, nu eens voor dan weer achter deze troep, liep een sergeant-majoor op zijn snorren te bijten. Het was klaarblijkelijk de man die de ontvangst te regelen had.

Het ging kwaad, want de straatjes van het vriendelijke stadje waren onvriendelijk glad. De sergeant was dik en had in weerwil van zijn stabiel gelegen zwaartepunt, moeite om fatsoenlijk op de been te blijven. Een veelzeggende blik priemede de majoor, die ongeduldig op het trottoir liep te stappen, in de rug, omdat de troep zo slecht opschoot.

Een van de biggen, gaf de strijd op door zijn derrière tegen de stenen te s'aan, hetgeen de sergeant een: „Geen gijntjes mannen", ontlokte.

Er huisde gevoel voor humor in de troep, natuurlijk verpersoonlijkt door den langen Amsterdammer die voorop liep en vroeg: „Meneer zou ik een taxi mogen nemen?"

„Je taxiet maar op je eigen kuierlatten en nu koppen dicht!" was het antwoord.

De troep sukkelde verder door een warnet van straatjes. Ergens stond een dienstbode aan de deur te babbe'en en de scheut van sympathie geuit door „Kijk die arme jongens toch eens"; werd, uitgezonderd een opmerking achteruit de gelederen van „Je zuster lieveling", met een grimmig stilzwijgen begroet.

Plotseling kwam uit een zijstraat een zeer hoge ome aanbenen. De sergeant brulde iets tot de troep om direct daarop correct te groeten. Vermoedelijk werd deze officier nimmer zo amicaal door een mindere begroet dan deze, want de sergeant bracht het niet verder dan een sierlijke armzwaai en ging, blub onderuit.

De ome vergat schijnbaar terug te groeten en keek snel een andere kant uit. De majoor op het trottoir verslikte zich bijna in zijn snor, en had plotseling zeer veel belangste'ling voor een etalage. Hij liep echter nijdig door toen hij bemerkte, dat hij tegen een stelletje baby-artikelen stond te grijnzen en een dame verwonderd zijn inderdaad enigszins vreemde belangstelling opmerkte.

De troep grinnikte en de Amsterdammer schoot met een „Ho meneer, zo komt u er niet" op den sergeant af om hem op de been te helpen.

De troep marcheerde verder, doch den majoor zagen we pas terug in de kazerne.

J. Ouwersloot.

CURAÇAO

PROTEST.

Naar aanleiding van de uitlating van Dr. Maal in de Statenvergadering van 7 Maart betreffende het voor mirakel liggen van vijf militairen, die zich vrijheden met Portugese dames hadden veroorloofd, bericht men ons van bevoegde militaire zijde het volgende:

Alhoewel de zorg van Dr. Maal voor de gezondheidstoestand van de militairen van het onlangs uit Nederland met de „Bloemfontein" aangekomen detachement Rijkstroepen weldadig aandoet, komt het wenselijk voor — althans voor dit maal — opmerkingen als de gemaakte juist te belichten.

In feite zijn na aankomst van de „Bloemfontein" twee militairen vervoerd naar het St. Elizabeths-ziekenhuis, waarvan de één een lichte longontsteking en de ander influenza had. Beide patiënten hadden op het moment dat Dr. Maal zijn opmerking plaatste het ziekenhuis reeds wederom verlaten.

Voor het overige was de gezondheidstoestand van het detachement uitstekend. Het Hoofd van de Militair Geneeskundige Dienst is speciaal om zich hiervan op de hoogte te stellen de troepen tot Paramaribo tegemoet gegaan en heeft daarbij met den speciaal medegezonden Officier van Gezondheid een algeheel inspectie verricht, waaruit een prima gezondheidstoestand bleek.

BEVORDERING VAN NEDERLANDSE EXPORT NAAR ZUID-AMERIKA.

Zoals bekend, zal de Johan Maurits een „vlag-vertoon" bezoek brengen aan enkele Caraibische en Zuidamerikaanse republieken. Het is een sympathieke gedachte van den Commandant om daarbij van de gelegenheid gebruik te maken door aan belangstellende bezoekers aan het schip, wanneer het in de diverse havens ligt, enigermate een overzicht te geven van wat Nederland en Curaçao momenteel kunnen exporteren. Curaçao zelf heeft helaas weinig voor exort, eigenlijk alleen de beroemde Curaçaose likeur die naar een oud recept tegenwoordig weer overheerlijk gefabriceerd wordt. Het tourisme evenwel kan wel gepropageerd worden en zullen vele folders medegegeven worden om onder belanghebbenden te verspreiden. Wat Nederland exporteert weten onze importeurs wel en is het van groot belang voor de Nederlandse fabrieken indien hun vertegenwoordigers hier monsters afstaan, opdat die op de Johan Maurits kunnen worden uitgestald. Zonder twijfel zullen de fabrieken deze geste van hun agenten hier op hoge prijs stellen. De Vereniging van de Handel verzoekt dan ook aan een ieder, die op dit gebied kan medewerken voor de goede zaak, aan de sympathieke geste van den Commandant van de Johan Maurits gevolg te geven. Monsters van Nederlandse producten kunnen bezorgd worden, tot uiterlijk Zaterdag 22 Maart, ten kantore van den Secretaris der Vereniging van de Handel, Mrs Cardozo & Johai, Kerkstraat 22. Naast monsters is ook reclamemateriaal welkom.

VERTROKKEN.

Met de Santa Rosa zijn via New York naar Nederland vertrokken de Eerw. Fraters Ildefonsus en Jonathas. Beide Fraters gaan hun welverdiende vacantie in hun Moederland doorbrengen.

GESLAAGD.

Voor de examens voor Landmeetkundige, diploma's A en B, slaagden de volgende heren:

Examen voor het diploma A: geëxamineerd 2 candidaten; geslaagd 2, t.w. de Heren R. F. Arion en W. A. Tujeehut.

Examen voor het diploma B: Geëxamineerd: 4 candidaten; afgewezen 2; geslaagd 2, t.w. de Heren C. de Groot en J. A. G. Schouten.

VIERDE ZONDAG IN DE VASTEN.

De tijd gaat verder; het is reeds de vierde Zondag in de Vasten. Er zijn mensen, die nog niet weten, hoe de nieuwe vastenwet is, dat tenminste toch de Moeders thuis het nazien, als die het weten, dan zal de rest thuis het wel merken of het vasten is!

In al deze zaken is het de Moeder, die het moet weten. Zij weet, wanneer het Kruisweg is, wanneer en hoe laat het meditatie is.

DR. DESERTINE.

De voorzitter van de Staten, Dr. Desertine, is plotseling naar Nederland vertrokken.

Het doel van de reis is ons niet bekend. Dr. Desertine vertrok per vliegtuig op Woensdag 12 Maart jl.

ST. EUSTATIUS.

Naar men ons meedeelt zal binnenkort het Britsche Oorlogschip „Padstow Bay" het eiland St. Eustatius aandoen en hoopt de bemanning enkele prettige dagen door te brengen. Het is, naar men zegt, meer dan 50 jaar geleden dat een Britse Bodem St. Eustatius aandeed.

Volgens de laatste berichten zal het bezoek zijn van 11 t/m 15 April 1947.

BIJEENKOMST IN HET CULTUUR-CENTRUM.

De Stichting voor Reclassering en Kinderbescherming op Curaçao schrijft ons:

Vanwege de Stichting voor Reclassering en Kinderbescherming op Curaçao zal op Dinsdagavond, 18 Maart a.s. te 20 uur een bijeenkomst worden gehouden in het Cultuur-Centrum alhier.

Uitnodigingen tot deze vergadering werden o.a. gezonden aan leden van het Parket, de Rechterlijke Macht, onderwijs-autoriteiten, medici, practizijns en aan tal van andere vooraanstaande personen uit de Curaçaose samenleving.

Voorts verzoekt het Bestuur ons te berichten, dat ook zij, die geen persoonlijke uitnodiging ontvingen, doch in het werk der Stichting belang stellen, van harte welkom zijn.

De Voorzitter, de Zeereerw. Pater Ph. H. Offermans, zal in deze bijeenkomst het een en ander mededelen over het doel, de middelen en de werkwijze van de Stichting, terwijl Rabbijn Is. Jessurun Cardozo, onder-voorzitter en Ds. C. Th. Steenstra, assesor een enkel woord ter toelichting zullen spreken.

Na de pauze houdt het Bestuurslid Dr. H. M. Waszink een voordracht over: „De psychologische zijde van het Reclasseringswerk".

„EVELINE" IN NOOD.

Gisteren ochtend omstreeks zeven uur ontving men op Aruba en Curaçao een noodsignaal van de Eveline. De K.L.M. steeg onmiddellijk op en bleef boven het schipje vliegen totdat er hulp kwam. Het duurde evenwel erg lang, meldt men ons, omstreeks twee uur in de namiddag kwam pas het stoomschip Esso Bolivar van de Lago, welk schip de Eveline tegen 7 uur in de avond de haven van San Nicolaas binnen bracht.

Het agentschap van de Eveline meldt ons, dat de oorzaak van dit ongeval nog niet bekend is.

* * *

Het bekende motorscheepje „Evelyn", dat geregeld tussen Curaçao en Aruba op en neer vaart, verkeerde gisteren in nood.

Het is door de Essotanker „Bolivar" op sleeptouw genomen naar Curaçao.

Gisterenochtend om 7 uur seinde het lijnvliegtuig van de K.L.M., dat op weg was van Curaçao naar Aruba, dat de „Evelyn" stuurloos op 40 mijl ten O.Z.O. van Aruba dreef. Het schip, dat Donderdagmiddag uit Curaçao was vertrokken, had geen bruikbare radiozendinstallatie aan boord en zond noodseinen uit. Om 8 uur keerde het K.L.M.-vliegtuig uit Aruba terug en seinde onderweg de juiste positie van de „Evelyn".

Het schip bleek 10 a 15 mijl naar de Arubaanse kust te zijn toegedreven.

Intussen had de K.L.M. de betrokken autoriteiten gewaarschuwd.

Aangezien het schip op de Arubaanse kust toedreef, besloot men dat Aruba voor de hulpverlening zou zorg dragen. Intussen was aan de gezagvoerder van het K.L.M.-vliegtuig „Oranjestad", dat een proefvlucht maakte, opdracht gegeven zich naar de „Evelin" te begeven en er boven te blijven cirkelen teneinde de kust op de hoogte te houden. Om half elf seinde de „Oranjestad" dat de „Evelyn" slagzij over stuurboord maakte, dat de vlag halfstok hing en dat het schip de reddingsboten klaarmaakte.

Om half twaalf kwam het alarm van de „Oranjestad": de „Evelyn" zal waarschijnlijk op de kust drijven.

Gelukkig is het zover niet gekomen en om half twee seinde de „Oranjestad" dat het Esso-schip „Bolivar" de „Evelyn" bereikt had.

Toen het K.L.M.-vliegtuig van kwart over een over de „Evelyn" heenvloog, kruiste het de DC-4 „Oranjestad", die juist huiswaarts keerde.

De „Bolivar" seinde naar Aruba dat het de „Evelyn" op sleeptouw zou nemen, welk feit werd bevestigd door de inzittenden van het K.L.M.-lijnvliegtuig van 2 uur, dat de „Bolivar" met de „Eveliyn" achter zich in Oostelijke richting zag varen, terwijl drie andere schepen, die inmiddels toegeschoten waren, hun reis vervolgden.

Het nut van goede radioverbindingen is bij deze gebeurtenis nogmaals gebleken: Gedurende ongeveer vijf uur heeft de „Oranjestad" boven het schip rondgevlogen en regelmatig positie en toestand aan boord aan het radiostation Aruba doorgegeven.

HOOG BEZOEK.

Zoals wij reeds berichtten, kwam de heer Carl Agostini, directeur van de burgerlijke luchtvaart te Trinidad gisteren te Curaçao aan.

Integenstelling met vorige publicaties is de heer Agostini echter nog niet op weg naar Engeland — deze reis zal pas over enige maanden plaats vinden.

De heer Agostini brengt op uitnodiging van de K.L.M. een bezoek aan ons eiland om het nieuwe stationsgebouw en andere werken te bezichtigen.

Zoals wij reeds meldden is hij vergezeld door den heer Stephen Scott, van de Fa. Cordon Grant Z Co., Agenten van de K.L.M. te Trinidad.

Na hun aankomst werden de heren rondgeleid door het nieuwe stationsgebouw op Hato, waarbij de heer R. J. Castendijk, ambtenaar belast met toezicht op de burgerluchtvaart (ATL) aanwezig was.

Later voegde Ir. J. F. Groote, directeur Openbare Werken, zich bij het gezelschap. Met enige afdelingschefs der K.L.M. werd vervolgens in het resaurant de lunch gebruikt. De heren Agostini en Scott zullen Zondag a.s. weer vertrekken.

EEN NIEUWE K.L.M.-VERBINDING: COSTA RICA.

Woensdagavond 12 Maart keerde het KLM-vliegtuig PJ-ALB met gezagvoerder Rab terug van een verkenningsvlucht naar San José, de hoofdstad van Costa Rica in Centraal Amerika. Deze vlucht moet worden beschouwd als een voorbereiding voor de geregelde luchtdienst op Costa Rica, die 25 Maart zal worden geopend. De frequentie zal tot 20 April beperkt blijven tot eenmaal per week.

Daarna zal, tegelijk met een algehele wijziging in de dienstregeling van het Westindisch Bedrijf de Costa Rica-lijn tweemaal per week worden gevlogen.

De nieuwe verbinding wordt gevormd door doortrekking van de dienst Curaçao — Aruba — Barranquilla, en geeft aansluiting op de KLM-vliegtuigen van en naar Europa.

Voor de oorlog placht het koele bergklimaat van Costa Rica veel toeristen met name ook uit Nederlands West-Indië te trekken. Vele van de toenmalige verbindingen behoren echter tot het verleden en de KLM meent dan ook in een behoefte te voorzien door Costa Rica in haar luchtnet op te nemen.

WINKELS SLUITEN HEDEN OM 21.30 UUR.

In verband met het bezoek van het ss „Santa Rosa", heeft de heer Procureur Generaal ontheffing verleend van de verbodsbepalingen van de winkels-sluitin-verordening 1932 om heden tot 21.30 uur te mogen open blijven.

FILM

FILM OVER WEST-INDIË.

Dezer dagen draait in West End een short over de viering van de geboorte van Prinses Marijke in West-Indië. Men ziet: de prachtig versierde brug en het Brionplein; de muzikanten van Bolein in een vrachtwagen, waarop Schutter La Bega bezig was zijn lieve stem te laten horen; Zijne Excellentie de Gouverneur in een raam van zijn paleis het defilé van de sportverenigingen gade slaande; een gedeelte van het defilé zelf; de kinderspelen op het Stadion etc., etc.

De K.S.C.-vlag is duidelijk te zien. Verder kunnen wij nog de reis van den Gouverneur naar Aruba medemaken. Op Aruba, blijkt uit de film, bracht Zijne Excellentie een bezoek aan de Protestantse kerk en inspecteerde een erewacht van de padvinders.

Deze film is werkelijk een succes en geeft een juist beeld van de feesten in West-Indië. Het is goed, dat dit filmpje overal ter wereld gedraaid wordt, dan kan men zien dat de Curaçaose huizen niet allemaal van een rieten dak voorzien zijn, en dat men op Curaçao aardig feest kan vieren zonder muziek di zoembi en wiri.

VIS MET DE VISSEN

Op visite bij een Haai

door

FRANS VAN VENLO.

Je kunt de gekste dingen dromen, maar dat je bij een haai op visite gaat, en er zo dichtbij komt alsof je naast je besten vriend zit, dat is in mijn dromen nog nooit voorgekomen. Laat staan, dat het in mijn fantasie is opgekomen, dat het eens werkelijk gebeuren zou. En het is gebeurd. En wat de zaak nog wonderbaarlijker maakt: we waren op dat moment helemaal niet bang.

Ik beweer niet, dat we nooit bang zijn. We zijn het vaak genoeg geweest, en ik vind het geen schande. Roekeloosheid is schande, en een teken van tekort aan practisch oordeel, dus een teken van domheid. Ik heb hem meer dan eens wat men noemt „geknepen". Toen ik voor het eerst in de geul van Lac zwom, en van geen stroom wist, bemerkte ik plotseling, dat het landschap op de loop ging. Ik schrok er danig van, en heb alle energie moeten aanwenden om niet in een paniekstemming te komen. Want de stroom sleept je mee zeewaarts, en je weet nooit wat je daarbuiten, ver van de kust, te wachten staan, en hoe je weer aan wal moet komen tussen al die klippen en rotspieken door.

Voor onzen goeden vriend den zandhaai echter heb ik hem niet geknepen, ik heb maar heel weinig aan angst gedacht, en had om zo te zeggen geen tijd om bang te zijn, zo vol was ik van die imposante verschijning.

Het was in het Zuiden, bij de Oranje-Pan. De bedoeling van die middag was, dat we kreeften zouden gaan vangen. Alle berekeningen ten spijt, waren ze niet op de plaats waar ze volgens ons behoorden te zitten. O, dat uitrekenen loopt toch zo vaak mis! We stroopten een paar honderd meter kust af, als maar loerend in holen en gaten. De rotsachtige bodem heeft daar enkele inzinkingen. De rand van die kuilen helt sterk over, en de zandlaag daaronder is grotendeels weggespoeld, zodat er een ruime platte holte wordt gevormd. Deze holen schijnen nu een ideale woonplaats te zijn voor kreeften. Althans we hebben ze er vaak aangetroffen; behalve vandaag. Waar ze heen getrokken zijn, weet geen mens.

Daar opeens krijg ik een waarschuwing om onmiddellijk te komen. Een slapende haai! Ik zwem er haastig heen. De plaats is dicht aan de kust, ondiep, je kunt er juist niet staan, maar het scheelt niet veel. Ik duik naar de aangewezen plek, en loer behoedzaam onder het rotsterras. En ja hoor! daar ligt ie. Een torpedo. Wat een imponerend dier! Hij laat zijn ovale snuit rusten op de zanderige bodem, en ligt roerloos stil. Zijn kop is naar buiten gericht, zijn twee borstvinnen liggen uitgesprei l als stutten voor het zware lijf. De achterhelft van zijn corpus ligt te diep in het hol dan dat we het kunnen zien.

Even naar boven om adem te halen. We wisselen een paar woorden van enthousiasme over deze vondst, en dan gaat André naar beneden. Hij blijft lang weg, en komt niet uitgekeken. Dan ga ik weer. Op de rand juist boven de haai staat een kropkoraaltje; een goede houvast. Ik grijp met mijn linkerhand het koraaltje beet, en houdt in de rechter mijn onafscheidbare harpoen. Zo kan ik zonder enige beweging te maken en met mijn longen toch vol lucht beneden blijven. Nu trek ik me heel langzaam naar beneden, voorzichtig verder en verder, totdat ik er zo dichtbij ben, dat ik hem met mijn hand zou kunnen aanraken. Merkwaardig, hij is heel anders van kleur dan boven water. Je kunt duidelijk zien hoe grof die huid is; en die is niet effen dof grijs, maar er zit iets bruins, iets glanzends in. Lag hij maar iets verder naar voren, dan zou ik hem wel eens heel voorzichtigjes aan willen aaien. Ik krijg er een grote bekoring toe. Zoals hij nu ligt, zou ik mijn hand in het hol moeten steken. Nee, laat ik geen gekke dingen uit gaan halen, het is toch al mooi genoeg.

Weer naar boven. André vraagt of ik op die kleine oogjes gelet heb. Nee, totaal niet. O, o, wat zijn we toch slechte waarnemers! Nu let ik zó goed op, en keer op keer moet ik constateren, dat, wanneer ik een vis aandachtig bekeken heb en ik moet hem later beschrijven of natekenen, ik verschillende delen voorbij gezien heb. Ik weet niet wat voor een staart hij heeft, ik ben de kleur kwijt of heb in het geheel niet op de vinnen gelet. Maar ik ga terug, na André, speciaal om die oogjes te bekijken.

Langzaam trek ik me aan het koraaltje beneden. Hij ligt er nog even rustig. Och wat een onbenullige kleine oogjes voor zo'n kolos van een beest! Effen matte schijfjes met een stipje als pupil. Hé, kijk, hij is wakker! De oogjes draaien eventjes rond. Ja, ja, er komt leven in. Hij richt zich eventjes op, een heel klein eindje maar, en gaat dan weer lui liggen; juist als iemand die na zijn middagslaapje even diep adem haalt en zucht. Fantastisch! Fantastisch!, zo'n vredig samenzijn met een reuzendier, dat over heel de wereld de kwade faam van menseneter geniet. Ik ben er nu even dichtbij als straks toen hij sliep, en — geloof me — ik ben niet bang. Ik houd mijn harpoen in gereedheid, dat doe ik altijd, ik wil berekend zijn op alle eventualiteiten, maar nee, nog eens nee, geen angst bekruipt me. Deze kolos is geen tyran, geen wildeman; zoals hij hier ligt, is hij een goedmoedige pappa.

We blijven om beurten kijken, en als we tenslotte zijn uitgekeken (ach, wat deden we dom, we hadden nog twintig keer meer moeten kijken), willen we hem graag ook eens zien zwemmen. André weet raad. We gaan samen naar beneden, naar de rand van het hol, dan zal hij het dier een duwtje geven met zijn harpoen. We zullen dan een seconde genieten van zijn rapheid en zijn onvergelijkelijk schone vorm. Daar gaat ie. Een, twee, drie. André duikt iets dieper dan ik, zijn harpoen gaat onder de rots, een stootje......... en er gebeurt niets! Stom verwonderd blijf ik kijken. André schudt met zijn hoofd en maakt met zijn hand het gebaar dat „foetsie" betekent. Wat is het geval? Het hol blijkt zo diep te zijn als een bakkersoven; de haai vond dat we nu wel wat al te vervelend werden en draaide zich, toen hij de prik kreeg, om, en ging zijn rust verder voortzetten in een der achterste verblijven van zijn villa.

We geven het nog niet op. Beiden porren we met heel de harpoen in het platte hol, zo ver we kunnen, maar zonder resultaat. Het l conieke dier ligt ons waarschijnlijk uit te lachen. We moeten het opgeven. Jammer genoeg. Dan maar weer kreeften zoeken, die er niet zijn.

Nog lang hebben we over deze wonderlijke ontmoeting nagekaart, en tot vervelens toe elkander onze spijt erover betuigd, dat we geen onderwatercamera bezitten. Eeuwig, eeuwig jammer, dat we zo'n kans voorbij hebben moeten laten gaan!

MENU.

WAT ZULLEN WIJ ETEN?

Zondag: Knolselderijsoep. Blinde vinken. Appelmoes. Aardappelen. Deense vla.

Maandag: Gebraden ribstuk. Gestoofde bieten. Aardappelen. Rijstebrij.

Dinsdag: Hachée. Rodekool. Aardappelen. Rijstkoekjes.

Woensdag: Gevulde tomaten met gehakt. Aardappelpuree. Röd-gröd.

Donderdag: Tomatensoep. Gestoofde runderlapjes. Savoyekool. Aardappelen.

Vrijdag: Spiegeleieren. Andijvie in een vuurvast schoteltje. Gebakken aardappelen. Pannekoekjes.

Zaterdag: Gebakken spek. Bruine bonen. Aardappelen. Broodpap.

Jules Verne's fantasie wordt werkelijkheid

Reis naar de maan mogelijk.

De maan heeft altijd een belangrijke rol gespeeld in de fantasie van den mens. De maanbewoners, de invloed van de maan op het leven in de wereld, de zogenaamde maanziekte, zijn voorbeelden van de verschillende gebieden, waaruit de belangstelling blijkt.

Maar vooral heeft de nabijheid van de maan, in vergelijking met andere hemellichamen de fantasie van den beschouwer geprikkeld, wanneer hij dacht over de mogelijkheid van het bereiken van de maan. Wij behoeven maar twee van de meest fantasie-rijke schrijvers: Baron von Münchhausen en Jules Verne te noemen, om aan te tonen wat een bron van mogelijkheden deze planeet met haar gestolen licht biedt.

Zoals in al zijn boeken, heeft Jules Verne in „De reis naar de maan", wetenschappelijk gezien, geen slecht figuur geslagen. Hij zag in, dat iedere manier van voortbewegen waarmede het vervoer op de aarde plaats vindt, voor een reis door het heelal ongeschikt zou zijn, en hij laat zijn maanreizigers in een projectiel opgesloten, naar de maan afschieten.

De moderne techniek heeft echter de maanreis het rijk der fantasie doen verlaten en deze tocht is het onderwerp geworden van ernstige wetenschappelijke studie. En wéér, of liever, nog stééds, is het een projectiel, dat het vervoermiddel voor den toekomstigen maanreiziger zal zijn. Maar een modern projectiel: het raket.

Merkwaardig genoeg werd in een tijd, dat het gebruik van het raket als projectiel bij de oorlogvoering nog slechts in een wetenschappelijk stadium was, reeds over zijn gebruik als vervoermiddel naar de maan gedacht. Dertien jaar geleden heeft een Britse vereniging van geleerden, de „British Interplanetary Society", zich met heelal-reizen bezig gehouden. In October 1933 werd deze vereniging gesticht door een natuurkundige uit Liverpool, wiens boek „Rockets through space" voor de eerste keer dit onderwerp op wetenschappelijke wijze behandelde. Tal van jonge geleerden werden aangetrokken en van alle wetenschappen, die voor het voorbereiden van een heelal-reis nodig zouden zijn, namen vertegenwoordigers aan deze vereniging deel. Want niet alleen de astronomie en de mechanica, maar ook thermodynamica, scheikunde, kennis van electronen en tal van andere vormen van wetenschap zijn nodig om de vele problemen, die zich bij de bouw van een heelal-schip voordoen, te kunnen oplossen.

Hoewel voor de oorlog nooit in de openbaarheid getreden had de vereniging toch bij het uitbreken ervan reeds een volledig ontwerp voorbereid. De oorlog riep velen van deze geleerden voor een andere taak, die de samenwerking natuurlijk deed ophouden, maar zodra het weer vrede was, begonnen de werkzaamheden opnieuw, en nu op veel groter schaal.

Want de oorlog had nl. twee wapens gegeven, die voor deze plannen van het allergrootste belang waren. In de eerste plaats de V-2, die enige van de moeilijkste vraagstukken, die aan de vlucht van het raket op grote hoogte verbonden zijn, had opgelost en dan ook vooral de atoombom, die een ongelooflijke kracht met een minimum aan volume en gewicht weet te combineren. De leden der vereniging, van wie velen zelf practische ervaring hadden opgedaan in hun oorlogswerk, hebben dus hun werk met hernieuwde ijver voortgezet.

Hoewel de eerste onbemande projectielen, die zij naar de maan zullen richten, nog voortbewogen zullen worden door raketten, gevoed door een brandstof van chemische aard, zal de atoomkracht op den duur ongetwijfeld die brandstof kunnen vervangen, en daardoor reizen mogelijk maken, die zich over ongekende afstanden uitstrekken......

De eerste poging om de maan te bereiken, verwachten zij binnen tien jaar te kunnen wagen. In het begin natuurlijk met projectielen, die niets anders zullen bevatten dan instrumenten, welke de toestanden op de maan zullen kunnen registreren en per radio naar de aarde overbrengen. Het kan nog zeker dertig jaar duren, voordat een menselijk wezen de maan zal kunnen bereiken, en of hij dan deze planeet ook kan betreden, of genoodzaakt zal zijn uit zijn maanschip de waarnemingen te doen, is moeilijk te voorspellen.

Het is voornamelijk de vlucht terug, die de meeste ... kosten. Mislukt die, ... eindelijk van één of mee... tjes op de maan sprake... maan is niet het eind... tenslotte niets anders ... een eerste station voor ... kelijken heelal-reiziger... maandenlange tocht na... Jupiter gaat ondernemen... zijn locaal raketje in het ... overstapt.

(Pen ...